

Установлено, что система международной экономической безопасности направлена прежде всего на поддержку международной экономической стабильности как базовой характеристики взаимоотношений субъектов на международной арене. Сегодня необходимо создать международные механизмы координации межгосударственных взаимоотношений, способствующих достижению согласованности совместных действий всех стран мира по обеспечению международной экономической безопасности.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: МЕЖДУНАРОДНАЯ ЭКОНОМИЧЕСКАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ, ГЛОБАЛИЗАЦИОННЫЕ ПРОЦЕССЫ, МИРОВОЕ СООБЩЕСТВО, ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИЕ СВЯЗИ, ГЛОБАЛЬНЫЕ УГРОЗЫ, ОРГАНИЗАЦИЯ ОБЪЕДИНЕННЫХ НАЦИЙ, ЕВРОПЕЙСКИЙ СОЮЗ, НАЦИОНАЛЬНЫЕ ИНТЕРЕСЫ, ГЛОБАЛЬНЫЕ ИЗМЕНЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ КОНЪЮНКТУРЫ, СТАБИЛЬНОЕ И ГАРМОНИЧНОЕ РАЗВИТИЕ МИРОВОЙ ЭКОНОМИКИ.

УДК 658.012

РОЛЬ І МІСЦЕ КОНТРОЛІНГУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ АВТОСЕРВІСУ

Козак Л.С., кандидат економічних наук
Червякова В.В.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. В умовах ринкової економіки необхідною умовою попередження кризи є її передбачення та виявлення, тому для багатьох підприємств особливо актуальною є задача ефективного управління діяльністю підприємств. Саме процес прийняття виважених та ефективних управлінських рішень виступає найважливішим засобом забезпечення умов виходу з економічної кризи та надійним механізмом соціально-економічних перетворень, яких неможливо досягти без здійснення ефективної процедури контролінгу та моніторингу підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано вирішення даної проблеми. Теоретичні та методичні аспекти досліджуваної проблеми висвітлені у працях багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців П. Хорвата, Д. Хана, Э. Майера, Р. Манна, Х. Фольмута, А. Дайле, М.С. Пушкаря, Н.Г. Данілочкіної, С.Г. Фалька, А.М. Кармінського, О.А. Ананькіної, Л.А. Малишевої, Н.П. Шульги, Г.А. Семенова, З.В. Задорожного, І.Є. Давидовича, М.В. Тарасюка, О.М. Деменіної та ін.

Цілі статті. Визначення ролі і місця контролінгу в системі управління підприємствами автосервісу на основі дослідження та узагальнення сучасних наукових поглядів на дану проблему.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. В умовах економічної нестабільності контролінг є однією з перспективних управлінських технологій. Основу системи контролінгу становить інформація про діяльність підприємства та стан ринкового середовища його функціонування. Регулярний і своєчасний збір інформації та її аналіз набувають першочергового значення в сучасних українських реаліях. У зв'язку з цим зростає інтенсивність і насиченість інформаційних потоків, що вимагають систематизації, уніфікації для забезпечення ефективності процесів управління бізнесом. Контролінг на сьогодні являє собою один з кращих систематизаторів масштабних потоків інформації про рух економічної інформації в рамках підприємств з метою координації прийнятих управлінських рішень.

Цілі системи контролінгу, як напряму діяльності, впливають з цілей розвитку підприємства. Головною метою системи контролінгу є орієнтація і координація зусиль менеджменту підприємства, його структурних підрозділів на досягнення оперативних, тактичних та стратегічних цілей і завдань підприємства. З цією думкою погоджується більшість дослідників проблем контролінгу в управлінні суб'єктами підприємницької діяльності [1-6].

Деякі дослідники розглядають роль контролінгу в управлінні суб'єктами господарювання в розрізі основних елементів процесу управління, а саме: планування (координація різних планів та розробка консолідованого плану в цілому по підприємству, розробка методики планування, розробка графіку складання планів, надання інформації для складання планів та інша), організаційної роботи (облік та контроль витрат і результатів за підрозділами), стимулювання (стимулювання виконання планів за підрозділами), контролю та регулювання (порівняння фактичних і планових показників,

встановлення граничних меж відхилення від плану, аналіз відхилень та інше), аналізу рішень та інформаційних потоків (участь у розробці архітектури управлінської інформаційної системи, збір найбільш значущих для прийняття управлінських рішень даних, консультування і з вибору коригуючих заходів і управлінських рішень та інше) [3].

Цікавою є думка щодо визначення місця контролінгу в управлінні підприємством, висловлена Ю.В. Одеговим та Т.В. Ніконовою [7]. Автори порівнюють роль керівника та контролера. Керівник несе відповідальність за результат господарської діяльності, а контролер – за прозорість цього результату, тобто методичну обґрунтованість цієї процедури підготовки прийняття рішень і звітності, що відображає результати прийнятих рішень, їх своєчасність і узгодженість між функціональними підрозділами. На думку дослідників, призначення служби контролінгу полягає в такому управлінні процесами поточного аналізу та регулювання планових і фактичних показників, щоб по можливості уникати помилок, відхилень та прорахунків як у поточній діяльності, так і в майбутньому. Тобто, призначення контролінгу в управлінні підприємствами зводиться до попередження виникнення кризових ситуацій.

Контролінг є важливим інструментом антикризового управління на підприємстві [8], сприяє ранньому виявленню і реагуванню на кризові явища, допомагає керівництву підприємства своєчасно запобігати кризовим ситуаціям та вчасно скоригувати діяльність лінійних керівників. Завдяки цьому мікроекономічна система набуває можливості довгого існування та цілеспрямованого розвитку.

Заслужовує на увагу підхід щодо визначення місця контролінгу в управлінні підприємством Н.П. Шульги [9], яка вбачає в ньому сервісну підтримку трьох площин управління – процесної (планування, аналіз та контроль), композиційної (портфоліо-менеджмент, управління ризиками, управління плановим балансом і бюджетом), та портфельної (комплексне управління стратегічним та оперативним портфелями підприємства), які мають між собою прямі й зворотні зв'язки, а також внутрішньоелементну структуру, побудовану на системній основі. Для більш чіткого розуміння місця контролінгу в управлінні його варто розглядати і як систему, і як процес. Як система контролінг забезпечує сервісну підтримку основних функціональних напрямків менеджменту, а як процес – основних функцій.

Інші дослідники вважають, що контролінг є компонентом управління, який забезпечує його інформацією для координації, організації і регулювання об'єктів. Контролінг дозволяє підприємству адаптуватись до постійної зміни середовища та успішно виживати в умовах конкуренції. Адаптація вимагає здатності до розвитку, трансформації елементів господарської діяльності та удосконалення системи управління в такому напрямку, який забезпечує виживання підприємства в умовах ринкової економіки [10].

Контролінг покликаний забезпечити незалежний погляд на цілевизначення з урахуванням вимог зацікавлених осіб і вибрати з безлічі інструментів менеджменту, маркетингу, логістики, фінансів, управління персоналом, ризиками та інших галузей – найбільш прийнятні для конкретної ситуації [11]. Таким чином, повинні бути ідентифіковані ситуація, проблема, як ступінь невідповідності ситуації, шляхи і методи вирішення, способи оцінки і вибору рішень. Саме контролінг надає можливість вибору методів оцінки ситуації, інструментів аналізу проблем, сценаріїв вирішення проблеми, методів оцінки та вибору. Саме контролінг дає відповіді на питання: що, чому, коли, навіщо і як має змінюватися в компанії. На думку автора, роль контролера полягає в виборі адекватних ситуації методів і моделей аналізу, контролю, управління за відхиленнями та попереджувального регулювання. В цьому сенсі контролер є методологом, логіком і аналітиком.

Аналіз сучасних підходів до визначення ролі і місця контролінгу в системі управління підприємством дозволяє зробити висновок, що роль контролінгу в управлінні підприємством автосервісу полягає у координації та інформаційній, аналітичній, методичній, інструментальній підтримці ключових аспектів, функцій, функціональних напрямів, організаційних структур управління, їх компонентів та в підвищенні ефективності механізму управління (рис. 1).

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. В ринкових умовах господарювання контролінг посідає чільне місце серед новітніх підходів до управління підприємствами. Впровадження контролінгу на підприємствах автосервісу сприятиме підвищенню ефективності механізму управління підприємством шляхом координації, інформаційної, аналітичної, методичної та інструментальної підтримки ключових аспектів, функцій, функціональних напрямів та організаційних структур управління та їх компонентів.

Рисунок 1. – Місце контролінгу в управлінні підприємством автосервісу

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Контроллинг в бизнесе. Методологические и практические основы построения контроллинга в организациях / А.М. Карминский, Н.И. Оленев, А.Г. Примак, С.Г. Фалько. – 2-е изд. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 256 с.
2. Івахненко С.В., Мелих О.В. Фінансовий контролінг: методи та інформаційні технології / С.В. Івахненко, О.В. Мелих. – К.: Знання, 2009. – 319 с.
3. Контроллинг как инструмент управления предприятием / Е.А. Ананькина, С.В. Данилошкин, Н.Г. Данилошкина и др.; Под ред. Н.Г. Данилошкиной. – М.: ЮНИТИ, 2002. – 279 с.
4. Попова Л.В., Исакова Р.Е., Головина Т.А. Контроллинг: Учебное пособие. – М.: Издательство "Дело и сервис", 2003. – 192 с.
5. Гудзинський О.Д., Аксентюк М.М., Деменіна О.М. Контролінг в системі менеджменту (теоретико-методологічний аспект): монографія. – К.: ІПК ДСЗУ, 2009. – 225 с.
6. Скаррь А.О. Контролінг в соціально-культурній сфері: Монографія / Андрій Скаррь. – К.: НАКККіМ, 2010. – 428с.
7. Одегов Ю.Г. Аудит и контроллинг персонала : учебник / Ю.Г. Одегов, Т.А. Никонова. – М.: Альфа-Пресс, 2006. – 560 с.
8. Дайле А. Практика контроллинга / А. Дайле : пер. с нем. и с предисл. М.Л. Лукашевича, Е.Н. Тихоненковой. – М.: Финансы и статистика, 2003. – 336 с.

9. Шульга Н.П. Банківський контролінг: підручник / Н.П. Шульга. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2011. – 438с.
10. Задорожний З.В., Давидович І.Є., Фаїзов А.В. Контролінг: Навчальний посібник. – Тернопіль: Економічна думка, 2010. – 224 с.
11. Малышева Л.А. Контроллинг организационных изменений: как не утонуть в море популярных концепций. Учебное пособие. Екатеринбург: ООО «Издательство УМЦ УПИ», 2010. 386 с.

РЕФЕРАТ

Козак Л.С., Червякова В.В. Роль і місце контролінгу в системі управління підприємством автосервісу. / Людмила Степанівна Козак, Валентина Володимирівна Червякова // Вісник НТУ. – К.: НТУ. – 2012. – Вип. 26.

Стаття присвячена дослідженню сучасних наукових поглядів на місце і роль контролінгу в системі управління суб'єктами господарювання. Визначено роль і місце контролінгу в системі управління підприємством автосервісу.

Об'єкт дослідження – роль і місце контролінгу в системі управління підприємством.

Мета роботи – визначення ролі і місця контролінгу в системі управління підприємством автосервісу.

Метод дослідження – узагальнення, абстрагування, аналіз, синтез.

Підвищення нестабільності зовнішнього середовища висуває додаткові вимоги до системи управління підприємством, а саме: зміщення акценту з контролю минулого на аналіз майбутнього; підвищення швидкості реакції на зміни зовнішнього середовища; підвищення гнучкості в діяльності підприємства; необхідність об'єктивного безперервного моніторингу; необхідність продуманої системи дій щодо забезпечення виживання підприємства й уникнення кризових ситуацій; потреба в синхронізації та взаємодоповненні управлінських рішень. Необхідність вирішення даних проблем зумовила появу і розвиток новітньої технології управління – контролінгу. Встановлено, що роль контролінгу в управлінні підприємством автосервісу полягає у координації, інформаційній, аналітичній, методичній та інструментальній підтримці ключових аспектів, функцій, функціональних напрямів, організаційних структур управління, їх компонентів та в підвищенні ефективності механізму управління. Завдяки контролінгу підвищується якість управлінських рішень та ефективність системи управління в цілому.

Викладений підхід має бути врахований при впровадженні і функціонуванні контролінгу на вітчизняних підприємствах автосервісу.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: КОНТРОЛІНГ, РОЛЬ І МІСЦЕ, ПІДПРИЄМСТВО АВТОСЕРВІСУ, ЯКІСТЬ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ, ЕФЕКТИВНІСТЬ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ.

ABSTRACT

Kozak L.S., Chervyakova V.V. Role and place of controlling in the management system of service centers. / Lyudmyla Kozak, Valentina Chervyakova // Visnyk NTU. – K.: NTU. – 2012. – Vol. 26.

The article deals with the modern scientific views on the place and role of the controlling in the management system of enterprises. The role and place of controlling in the management system of service centers were defined.

Object of study – role and place of controlling in the management system of enterprise.

Purpose – to determine the role and place of controlling in the management system of service center.

Methods of research – generalization, abstraction, analysis, synthesis.

Increased instability of external environment puts additional requirements to the management system of enterprises, namely, shift from control of the past to analysis of the future; decreasing the response time to changes of the environment; increasing flexibility of enterprise activity; the need for objective and continuous monitoring; the need to elaborate a system of actions to ensure the survival of enterprise and to avoid crisis situations; the need for synchronization and complementarity of management decisions. The need to address these issues led to the emergence and development of advanced technology of management – controlling. Found that the role of controlling in the management of service center is coordination, informational, analytical, methodical and instrumental support of key aspects, functions, functional directions, organizational structures of management and their components and improvement of effectiveness of the management mechanism. The quality of management decisions and the effectiveness of management system as a whole improve due to controlling.

The presented approach should be taken into consideration when implementation and operation of controlling in domestic service centers.

KEYWORDS: CONTROLLING, ROLE AND PLACE, SERVICE CENTER, QUALITY OF MANAGEMENT DECISIONS, EFFICIENCY OF MANAGEMENT SYSTEM.

РЕФЕРАТ

Козак Л.С., Червякова В.В. Роль и место контроллинга в системе управления предприятием автосервиса. / Людмила Степановна Козак, Валентина Владимировна Червякова // Вестник НТУ. – К.: НТУ. – 2012. – Вып. 26.

Статья посвящена исследованию современных научных взглядов на место и роль контроллинга в системе управления субъектами хозяйствования. Определены роль и место контроллинга в системе управления предприятием автосервиса.

Объект исследования – роль и место контроллинга в системе управления предприятием.

Цель работы – определение роли и места контроллинга в системе управления предприятием автосервиса.

Метод исследования – обобщение, абстрагирование, анализ, синтез.

Повышение нестабильности внешней среды выдвигает дополнительные требования к системе управления предприятием, а именно: смещение акцента с контроля прошлого на анализ будущего; повышение скорости реакции на изменения внешней среды; повышение гибкости в деятельности предприятия; необходимость объективного непрерывного мониторинга; необходимость продуманной системы действий по обеспечению выживания предприятия и избежания кризисных ситуаций; потребность в синхронизации и взаимодополнении управленческих решений. Необходимость решения данных проблем обусловила появление и развитие новейшей технологии управления – контроллинга. Установлено, что роль контроллинга в управлении предприятием автосервиса заключается в координации, информационной, аналитической, методической и инструментальной поддержке ключевых аспектов, функций, функциональных направлений, организационных структур управления, их компонентов и в повышении эффективности механизма управления. Благодаря контроллингу повышается качество управленческих решений и эффективность системы управления в целом.

Изложенный подход должен быть учтен при внедрении и функционировании контроллинга на отечественных предприятиях автосервиса.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: КОНТРОЛЛИНГ, РОЛЬ И МЕСТО, ПРЕДПРИЯТИЯ АВТОСЕРВИСА, КАЧЕСТВО УПРАВЛЕНЧЕСКИХ РЕШЕНИЙ, ЭФФЕКТИВНОСТЬ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ.

УДК 908.036

ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНО ВИГІДНІШИХ ТУРИСТИЧНИХ МАРШРУТІВ

Компанець К.А., асистент

Іванчук С.І., кандидат економічних наук

У статті розглянуто економічне регулювання туристичної діяльності України і обґрунтовано ефективність всіх видів туристських маршрутів. Проаналізований туристичний потенціал територій України, запропоновано схему формування економічно вигідних туристичних маршрутів. Саме туристична галузь зараз набуває великих переваг серед інших так як приносить великі прибутки до бюджету України.

Постановка проблеми. Розвиток туризму на сьогодні найактуальніша тема для України, так як саме зараз відбувається той вирішальний момент, від якого залежить майбутнє українського туризму, коли з'ясується, чи стане туризм однією з головних статей доходу у бюджеті, як це відбувається у більшості цивілізованих країн світу, чи залишиться на тому ж рівні, на якому він існував до сьогодні. Необхідність вирішення цих завдань, що в комплексі становлять важливу народногосподарську проблему, багато в чому зумовлено відсутністю сучасного організаційно-методичного забезпечення, для подальшого перспективного створення нових туристичних маршрутів, які б приносили додаткові прибутки державі. Вагомий внесок у теорію дослідження територіальних рекреаційних систем, методологію оцінки туристичного потенціалу та визначення соціально-економічної ефективності його використання, формування та реалізації туристичної політики зробили відомі українські вчені Адамченко О.М., Багров М.В., Балацький О.Ф., Веденічев Л.Ф., Генсірук С.А., Гринів Л.С., Долішній М.І., Євдокименко В.К., Жупанський Я.І., Живицький О.В., Жук П.В., Ігнатенко М.Г., Кравців В.С., Крачило М.П., Недашківська Н.Ю., Руденко В.П., Шаблій О.І., а також іноземні науковці Каспар К., Крі-